

Alternatywne Ściółkowanie

Ściółkowanie jest jedną z najprostszych oraz najmniej pracochłonnych form pielęgnacji gleby oraz roślin. Polega ona na okryciu gleby warstwą materiału, który pełni funkcje izolacyjne i ochronne. Ściółkowanie wpływa korzystnie na utrzymanie prawidłowej wilgotności gleby oraz poprawia jej strukturę. Warstwa rozłożonego materiału stanowi izolację przed nagłymi zmianami temperatury w glebie, sprzyja rozwojowi mikroorganizmów glebowych oraz ogranicza występowanie chwastów. Ponadto rozkładająca się ściółka organiczna uzupełnia składniki pokarmowe niezbędne do życia roślin.

Te wszystkie argumenty wskazują na to, że warto ściółkować glebę.

Na rynku ogrodniczym jest coraz większy wybór materiałów ściółkujących. Oprócz tradycyjnych włóknin i agrotkanin, które nie zawsze wkomponowują się w krajobraz naszego ogrodu, do ściółkowania można wykorzystać wiele innych materiałów, mniej wyróżniających się oraz bardziej estetycznych, a przede wszystkim naturalnych. Są one szczególnie przydatne w części ozdobnej, gdzie odpowiednio dobrane mogą dodawać rabatom swoistego uroku.

Dużym zainteresowaniem miłośników ogrodnictwa, którzy oprócz właściwości pielęgnacyjnych ściółek cenią ich wartość dekoracyjną, cieszą się alternatywne materiały przeznaczone do ściółkowania. Są to materiały naturalne, produkowane z substancji organicznych, które obok cech spełniających funkcje dobrej ściółki, charakteryzują się również ciekawą strukturą i kolorystyką. Ich estetyka może dodać charakteru nie jednej rabacie, a niekiedy odmienić wyraz całego ogrodu.

Alternatywne materiały służące do ściółkowania zagonów to między innymi: maty jutowe, kokosowe, ryżowe, sizalowe, plecionki ze słomy, z pędów bambusa i in.

Chociaż **maty jutowe** są bardziej znane jako materiał wykorzystywany w gospodarstwach szkółkarskich do osłony brył korzeniowych, dzięki swojej

zwartej strukturze świetnie nadają się również do okrycia gleby. Produkuje się je z naturalnych włókien roślinnych, które po kilku latach ulegają całkowitej biodegradacji. Jako ściółka mata jutowa doskonale ogranicza wzrost chwastów, przy czym jest przepuszczalna dla wody i nie zawiera żadnych szkodliwych dla roślin substancji. Oprócz naturalnej barwy można zakupić maty w odcieniu żółci lub złota. Decydując się na ściółkę z maty jutowej zyskujemy 3 - 4 lata ograniczonej pielęgnacji zagonu, a przy tym interesujący efekt kontrastu.

Mata produkowana z włókna łupin orzechów kokosowych ze względu na dużą zawartość ligniny (substancji drzewnej), również charakteryzuje się bardzo dobrą wytrzymałością na warunki sprzyjające rozkładowi związków organicznych. Dzięki temu długo utrzymuje swoją strukturę. Poza tym mata kokosowa ma odczyn lekko kwaśny (pH 6,0-6,5) – czyli sprzyjający większości roślin uprawnych, jest również pozbawiona wszelkich składników chorobotwórczych (sterylna). Jej mocna struktura w znacznym stopniu utrudnia wzrost chwastów. Kolejną zaletą maty kokosowej jest porowata oraz sucha powierzchnia, która ogranicza występowanie ślimaków. Wszystkie te cechy sprawiają, że mata kokosowa doskonale nadaje się na materiał ściółkowy.

W postaci mat i brykietów włókna kokosów są powszechnie stosowane także jako podłoże do produkcji ogrodniczej. Można je również wykorzystywać do ochrony gleby narażonej na erozję np. na powierzchni rowów melioracyjnych.

W sprzedaży dostępne są również tzw. **chipsy kokosowe** przeznaczone do ściółkowania. Rozłożone wokół rabaty, dają świetny efekt wizualny są jednak bardzo lekkie i przy pierwszym silniejszym podmuchu wiatru trzeba liczyć się z dużymi stratami.

Niekiedy spoglądając na ozdobne zakątki ogrodu mamy wrażenie nieładu. Porozrzucane rabaty i klomby, jakby przypadkowe krzewy i puste przestrzenie, które co chwilę zielenią się od chwastów. Widok ten nie sprzyja harmonii ogrodu, którą można przywołać wnosząc subtelne „łączenia” w postaci ściółek o ciekawej fakturze i barwie. Naturalne plecionki i maty świetnie uzupełnią

miejsca wokół roślin tworząc неповtarzalne kompozycje. Będą przy tym ograniczać częstotliwość podlewania roślin oraz utrudnią wzrost roślin konkurencyjnych czyli chwastów.

Rośliny preferujące kwaśny odczyn gleby będą wdzięczne za ściółki z igliwia oraz kory i trocin drzew iglastych. Jednak orientalny charakter różaneczników i azalii świetnie podkreślą także **łączenia z pędów bambusa lub ryżowych mat**. Intensywne kolory tych roślin świetnie będą korespondować z ciepłymi tonami beżu materiału.

Z kolei wrzośce przepięknie będą zwiastować wiosnę na tle delikatnej **maty sizalowej**, która doskonale podkreśli subtelność tych roślin. Oprócz barwy słomkowej dostępna jest również cała paleta barw materiału. Można zatem pobawić się kolorami. Pamiętajmy jednak, że nie utrzymają się one zbyt długo.

Plecionka ze słomy rozłożona w kącie z poziomkami lub między rzędami truskawek z pewnością ułatwi zbiór owoców, a jakże przyozdobi całą grządkę.

Proponowane rozwiązania na pewno będą cieszyć oko, a samo komponowanie materiałów z roślinami przyniesie dużo satysfakcji. Nie bójmy się eksperymentować z barwami i fakturami w naszym ogrodzie. Ściółkowanie wcale nie musi być nudne. Trzeba jednak liczyć się z tym, że tego rodzaju plecionki i maty nie są zbyt trwałe i utrzymają efekt głównie sezonowy.

Dr inż. Anna Ewa Michowska

Źródło: Michowska A. E. 2012. Alternatywne Ściółkowanie, Działkowiec 3: 76.